

Klachtencommissie Vergunninghouders
Interlandelijke Adoptie

Jaarverslag 2023

Vastgesteld februari 2024

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	3
2.	Doel en regels	4
3.	Behandelde klachten	5
4.	Samenstelling van de commissie	7

1. Voorwoord

In 2023 heeft het nieuwe interlandelijke adoptiesysteem verder vorm en inhoud gekregen. De bemiddelingsactiviteiten en nazorgverplichtingen bij interlandelijke adoptie worden samengebracht bij één centrale bemiddelingsorganisatie. Deze centrale bemiddelingsorganisatie komt in de plaats van de huidige vier vergunninghouders. Daartoe wordt een stichting opgericht met de naam Interlandelijke Adoptiebemiddeling Nederland (IAN). De verwachting is, zo heeft de Minister voor Rechtsbescherming in zijn brief aan de Tweede Kamer van 20 oktober 2023 laten weten, dat de voorgenomen oprichting begin 2024 is gerealiseerd. De transitieperiode waarbinnen de overdracht plaatsvindt van de huidige vier vergunninghouders naar de komst van de centrale bemiddelingsorganisatie zal doorlopen tot en met eind 2025 wanneer de uiterste vergunningstermijn voor de huidige vergunninghouders verloopt.

De verschillende aanscherpingen die op dit moment in het adoptiesysteem worden doorgevoerd, krijgen een wettelijke basis in een nieuwe adoptiewet. Het wetsvoorstel voor de nieuwe adoptiewet is in voorbereiding. Dit gebeurt in overleg met de betrokken partners. De minister heeft aangegeven ernaar te streven het wetsvoorstel in het derde kwartaal 2024 in consultatie te brengen.

Tot slot is het besluit genomen dat Portugal wordt toegevoegd aan de landen waarmee de samenwerking voor interlandelijke adoptie wordt voorgezet. Voor Bulgarije is hierover op dit moment nog geen besluit genomen. Hiermee komt het aantal landen waarmee wordt samengewerkt vooralsnog uit op zeven.

Al deze ontwikkelingen hebben vooralsnog geen invloed op de klachtencommissie.

De klachtencommissie blijft in zijn huidige vorm bestaan. In 2024 zal in overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid bezien worden of, gelet op de hoeveelheid klachten en alle ontwikkelingen, dit voor de komende jaren zo zal blijven en of extra leden aan de commissie worden toegevoegd. Momenteel bestaat de commissie uit drie leden.

D. Stapel,
voorzitter

2. Doel en regels

Doel

De klachtencommissie vergunninghouders interlandelijke adoptie is ingesteld om de aspirant-adoptiefouders, adoptiefouders en geadopteerden in de gelegenheid te stellen een klacht in te dienen bij een onafhankelijke klachtencommissie over het gedrag van een vergunninghouder. Deze klachtenadviescommissie is onafhankelijk en heeft een dubbele functie. In de eerste plaats biedt zij de aspirant-adoptiefouder of de adoptiefouder de mogelijkheid om een objectief oordeel te krijgen over de handelwijze van een vergunninghouder in geval van afwijzing en/of een vermeende onheuse bejegening. Anderzijds biedt het de vergunninghouder inzicht in onzorgvuldigheden in het eigen handelen en zwakke punten in de organisatie en daarmee ook de mogelijkheid om dit te herstellen. Daarbij biedt de verslaglegging betrokken overheidsinstellingen de gelegenheid inzicht te krijgen in het reilen en zeilen van de vergunninghouders en zo eventuele aanpassingen te bewerkstelligen.

Regels

De regels omtrent de instelling en werkwijze van de klachtencommissie zijn vastgelegd in het besluit van 13 maart 2000 ter uitvoering van artikel 24a van de Wet opneming buitenlandse kinderen ter adoptie. De hoofdlijnen van dit besluit luiden, samengevat, als volgt:

- De commissie is belast met de behandeling van en de advisering over klachten over gedragingen die een vergunninghouder als bestuursorgaan en anders dan als bestuursorgaan heeft verricht;
- De commissie bestaat uit vijf leden, waaronder de voorzitter, en vijf plaatsvervangende leden;
- De leden worden door de Minister benoemd voor een periode van vier jaren en kunnen ten hoogste tweemaal voor een periode van vier jaren worden herbenoemd;
- De leden zijn niet werkzaam of werkzaam geweest onder verantwoordelijkheid van een vergunninghouder, de Minister, de Raad voor de Kinderbescherming of van de Inspectie Jeugdzorg;
- De commissie stelt een reglement op ter regeling van haar werkwijze;
- De klachtencommissie stelt jaarlijks een openbaar verslag op, waarin het aantal en de aard van de door haar behandelde klachten worden aangegeven.

3. Behandelde klachten in 2023

In 2023 heeft de KVIA drie klachten behandeld gericht tegen vergunninghouder Wereldkinderen met als gezamenlijk geschilpunt het niet (volledig) verstrekken aan geadopteerden van het (oudergedeelte van het) adoptiedossier. De klachten zijn overeenkomstig het reglement voorgelegd aan de vergunninghouder met de vraag in contact te treden met klagers om te trachten de klacht in onderling overleg op te lossen. Wereldkinderen heeft in één geval aan klaagster laten weten dat de procedure is aangepast en het dossier alsnog onder voorwaarden verstrekt kan worden. Deze klaagster heeft laten weten dat dit voor haar geen afdoende oplossing van de klacht is en zij de klacht bij de commissie verder wilde laten behandelen. Bij de andere twee klachten was duidelijk dat er al gesprekken waren gevoerd met de vergunninghouder en minnelijk overleg geen optie meer was. Alle drie de klachten zijn daarom verder inhoudelijk door de commissie behandeld. In twee zaken is een mondelinge behandeling gehouden in aanwezigheid van klaagster en de vergunninghouder. Eén klacht is schriftelijk afgehandeld. Onderstaande een korte weergave van de drie klachten.

Klacht 2023001 (70) – Wereldkinderen

Deze klacht betreft de handelwijze van de vergunninghouder en behelst twee klachtonderdelen. Het eerste onderdeel betreft de weigering van Wereldkinderen om klaagster een kopie van het zogenoemde ouderdeel van haar adoptiedossier aan te leveren. Het tweede klachtpunt betreft het zonder toestemming delen van gegevens van klaagster met derden, te weten de Inspecteur Overheidsinformatie en Erfgoed. Dit levert naar de opvatting van klaagster een schending van haar privacy op. De klacht is schriftelijk, op grond van de door partijen ingebrachte stukken, afgehandeld. De commissie heeft in haar advies beoordeeld dat het eerste klachtonderdeel gegrond is. Het niet verstrekken van het ouderdeel van het adoptiedossier enkel op grond van de AVG is in geval de adoptieouders zijn overleden, zoals hier het geval was, niet voldoende grondslag. Per geval dient door de vergunninghouder beoordeeld te worden of en op welke gronden informatie niet wordt verstrekt. Het tweede klachtonderdeel is ongegrond verklaard, nu niet is aangetoond dat sprake is geweest van het delen van informatie waarvoor de toestemming van klaagster was vereist. Wereldkinderen heeft naar aanleiding van het advies van de commissie aan klaagster laten weten dat de tekst op de website met betrekking tot het opvragen van het dossier is aangepast.

Klacht 2023002 – (71)

Deze klacht is gericht tegen de weigering van Wereldkinderen om aan klaagster haar adoptiedossier te overhandigen. De reden die Wereldkinderen hiervoor heeft gegeven is dat het dossier niet getraceerd kan worden en Wereldkinderen ervan uitgaan niet te hebben bemiddeld bij de adoptie van klaagster. Daarnaast bevat de klacht nog vijf onderdelen, te weten het vragen van een geldelijke bijdrage voor het inzien/opvragen van een dossier, het maken van een onderscheid tussen een kind en een ouderdeel van een dossier, slecht toezicht op Wereldkinderen, misstanden bij adopties en tot slot geen duidelijke communicatie voor geadopteerden. De commissie heeft geadviseerd tot ongegrondverklaring van de gehele klacht. De commissie is van oordeel dat niet aannemelijk is gemaakt dat Wereldkinderen betrokken is geweest bij de adoptie van klaagster en derhalve over het adoptiedossier van klaagster zou beschikken. De andere klachtonderdelen zijn evenmin aannemelijk gemaakt dan wel op klaagster niet van toepassing.

Klacht 2023003 – (72)

Deze klacht bevat eveneens twee klachtonderdelen. Het eerste onderdeel betreft de dossierinzage bij Wereldkinderen voor (volwassen) geadopteerden. Het tweede onderdeel betreft de dossieropbouw van adoptiedossiers bij Wereldkinderen. De commissie heeft de klacht ongegrond verklaard. De commissie heeft in haar advies geconcludeerd dat de procedure zoals gehanteerd door Wereldkinderen tot inzage in het oudergedeelte van het adoptiedossier niet onjuist of buitenproportioneel is, maar hierbij de vergunninghouder met klem geadviseerd, in het enkele geval dat deze procedure niet toereikend is, een meer coulante houding aan te nemen en zich niet te beroepen op juridische en wettelijke onmogelijkheden. Wat betreft een subonderdeel van klachtonderdeel 1, dat niet op klaagster betrekking heeft, heeft de commissie geadviseerd klaagster in dat klachtonderdeel niet-ontvankelijk te verklaren. Voor wat betreft klachtonderdeel twee terzake informatie in het adoptiedossier die op grond van de Wobka niet bewaard hoeft te blijven, heeft de commissie aangegeven hierover geen beoordeling te kunnen geven nu niet duidelijk is welke informatie dit betreft. Wereldkinderen heeft in een reactie op het advies aan klaagster laten weten geen invulling te zullen geven aan het advies van de commissie met betrekking tot de hiervoor beschreven procedure.

4. Samenstelling klachtencommissie

In het verslagjaar bestond de klachtencommissie uit de volgende leden:

Voorzitter:

Mr. D. Stapel, bestuursrechtjurist te Oudewater

Lid en plaatsvervangend secretaris:

Mr. P.O.H. Gevaerts, jurist te Odijk

Lid:

Mw. drs. M.M. Overmeer, pedagoog te Delft

Ambtelijk secretaris:

Mw. mr. M. Gardenier

Adres secretariaat:

Klachtencommissie Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie

Postbus 4, 3925 ZG Scherpenzeel

E-mail : secretaris@kvia.nl

Website: www.kvia.nl